

Veel leerkrachten vragen zich af op welke manier ze de kinderen willen ontvangen als ze straks (gedeeltelijk) weer naar school gaan. In dit artikel vind je een groot aantal 'publicaties' - inspirerende blogs, artikelen, filmpjes en podcasts - die je kunnen inspireren om weer een goede start te maken als de school weer open gaat. Naast deze online publicaties heeft stichting NIVOZ ook een vergelijkbaar document met 'reflectieve vragen' en een met 'suggesties voor in de klas'. Deze zijn ook te downloaden via de website www.nivoz.nl

Publicaties

Op NIVOZ-platform hetkind is de voorbije weken een grote hoeveelheid blogs en artikelen verschenen over de pedagogische kant van het onderwijs. Nu de scholen weer opengaan, is de vraag hoe we daarmee om kunnen gaan. In onderstaand overzicht lichten we een aantal publicaties uit het groite aanbod (ook filmpjes en podcasts). Ze sterken je mogelijk in je pedagogisch handelen, zowel met collega's als met leerlingen, zodra jullie weer met elkaar verder gaan.

Praktische handreikingen

[Wat doen we als de kinderen weer naar school mogen?](#) – Luc Koning

Orthopedagoog Luc Koning schrijft over wat hij denkt dat er gebeurt als de kinderen weer naar school mogen en geeft tips: 'Als op een mooi moment de kinderen weer naar school (ik ga het hebben over de basisschoolleeftijd) kunnen, zullen veel deskundigen opstaan en de scholen vertellen wat men moet gaan doen. De een zal het nog beter weten dan de ander. Leerkrachten zijn ook niet gek. Die dachten en denken ook wel: wat als...? Reken erop dat veel instanties aan zullen bieden u te helpen, maar doe het vooral zelf en houd het 'klein'.'

[Coro-NA. Hoe gaan we straks 'gewoon' weer aan de slag?](#) – Hartger Wassink

Onderwijsadviseur Hartger Wassink kreeg de vraag of hij tips had voor scholen en teams om zich voor te bereiden op de situatie na de crisis. *Gaan we dan gewoon weer aan de slag? Hoe kunnen we vasthouden wat we 'geleerd' hebben?* De volgende ideeën kwamen bij hem naar boven. Hij deelde het op LinkedIn, wij mogen het hier ook delen.

Blogs ter inspiratie

[Wat achterstanden? Treffen we hier nu niet het handwerk van leraren, hun eigenlijke professionaliteit?](#) – Luc Stevens

'Zouden leraren de dwangmatigheid van het systeem loslaten, zoals nu gebeurt, dan lijkt er zoveel meer mogelijk.' Luc Stevens – founding father van NIVOZ – deed in kleine kring onderzoek naar de ervaringen van een aantal kinderen met het afstandsonderwijs, ofwel 'school thuis'. En hij sloot aan bij een online gesprek dat NIVOZ hield voor leraren en schoolleiders en raakte onder de indruk. 'Je moet elk van je leerling(en) echt proberen te verstaan om hen verder te kunnen helpen. Zouden we dat kunnen bewaren voor als we weer terug zijn in de klas, die professionaliteit?'

'Rust zal ons redden. Niet het oude normaal' – Karin Donkers

Wat als de scholen wel weer opengaan? Waar de één nog niet over na wil denken, is een ander al een hele organisatie in zijn hoofd aan het voorbereiden over hoe het misschien zou kunnen lukken. Schoolleider Karin Donkers neemt een voorschot en pleit voor rust. Voor geduld en contact. Voor beginnen bij wat er dan is. 'We hebben echt wel iets met elkaar meegemaakt. We zitten in een herstelperiode, niet in het oude normaal. Er zal nog meer dan voorheen 'passend onderwijs' worden gevraagd, maatwerk.'

Geen leerachterstanden, maar een nieuwe beginsituatie – Adrie Groot

Bestuurder Adrie Groot waarschuwt voor een te nauwe bril bij het mogelijk reflecteren op wat er nu gebeurt in het onderwijs. De ervaringen - vaak nieuw - stapelen zich in de werkelijkheid op en dus is het belangrijk om tijd te nemen om daarover in contact te zijn. In en na deze corona-achtbaan gaat hij graag samen op zoek naar een nieuw evenwicht.

Het geeft te denken: een aantal gedachten over onderwijs ten tijde van de

'coronacrisis' – Gert Biesta

'Eindelijk! De doorbraak van online learning!' Of: 'Nu snapt iedereen eindelijk het belang van zelfregulatie'. Het zijn maar een paar voorbeelden van kreten die nu door onderwijsland gaan. Gert Biesta – bijzonder hoogleraar van de NIVOZ-leerstoel Pedagogische dimensies op de UvH - ziet veel snelle meningen voorbijkomen op social media en legt uit waarom denktijd juist nu aan de orde is. 'De vraag die bij mij vooral naar boven is gekomen, is die van de prioriteit. Wat is nu echt belangrijk en wat eigenlijk niet? Wat is wezenlijk en wat is eigenlijk bijzaak?'

Hol woord: leerachterstand – Ivo Mijland

'Na het holle begrip motivatieprobleem, is er sinds deze week een nieuw leeg woord: leerachterstand', signaleert Ivo Mijland, auteur en onderwijsbegeleider. Hij legt uit waarom we deze term te ruim en te vaak gebruiken in deze periode.

Artikelen (van beschouwende aard)

Als de scholen weer opengaan, wat is dan het plan? – Hartger Wassink

'Veel leraren, leerlingen en niet te vergeten ouders snakken ernaar dat scholen weer beginnen. Maar hoe dat te realiseren in de 1,5 meter-maatschappij?' Onderwijsadviseur Hartger Wassink heeft geen praktische oplossingen, maar wel een paar richtvragen om over die kwestie na te denken.

Nú is er kans voor meer bezieling in het onderwijs - Gerdien Bertram-Troost

Vanwege de coronamaatregelen is er in zeer korte tijd een volledig andere manier van onderwijsgeven ontstaan. Opvallend is dat er veel aandacht is voor de didactiek van afstandsonderwijs. Online tools en tips worden gedeeld en uitgeverijen stellen digitale methoden beschikbaar. Hoe belangrijk ook, het risico is dat de pedagogische dimensie van onderwijs op de achtergrond raakt. Zorg voor de ziel van de leerling is nu meer dan ooit van belang, betoogt Gerdien Bertram-Troost, universitair hoofddocent Godsdienstpedagogiek, verbonden aan VU in Amsterdam.

PODCASTS

Met Lisette Bastiaansen: [Onderwijsvragen in coronatijd: 'Er spelen existentiële thema's. Het is nu echt belangrijk dat we even de tijd nemen.'](#) Het coronavirus legt maatschappelijke systemen plat, het onderwijs is thuisonderwijs geworden en de relatieve isolatie en fysieke afstand roept nieuwe existentiële vragen op. Pedagogische vragen. Met Lisette Bastiaansen – die promotieonderzoek verricht naar het belang van aandacht en betrokkenheid in de pedagogische relatie en tevens docent Pedagogiek aan de HAN vond er een eerste verkenning en analyse plaats.

Met John Huiskens: [John Huiskens en Onze Wereld: 'School moet zichzelf niet overschatten. Juist nu niet.'](#) 'School moet zichzelf niet overschatten,' zegt John Huiskens, adjunct-directeur op basisschool Onze Wereld in de Haagse wijk Transvaal. 'Juist niet in deze tijd van afstandsonderwijs.' In deze podcast vertelt hij over zijn visie en de praktijk.

VIDEO'S

Jitske Kramer: [Is het een crisisvakantie of een transformatie? Vanuit de waarden: stilte & twijfel.](#) Jitske Kramer is corporate antropoloog en reist de wereld over om te leren van traditionele leiders, verrassende innovators en willekeurige voorbijgangers. Culturele antropologie is de discipline die zich afvraagt wat het betekent om mens te zijn tussen mensen in organisaties en daarbuiten. Hoe kun je samenwerken met mensen die je leuk vindt, maar vooral ook met mensen die je niet zo leuk vindt. In 2012 zette ze *Deep Democracy* in Nederland op de kaart.

Gert Biesta: [een serie fundamentele, pedagogische vragen.](#) Door de coronacrisis komen bepaalde pedagogische vragen extra scherp naar boven. Moet het onderwijs kindgericht of leerstofgericht zijn, bijvoorbeeld? Waar Gert Biesta al veel eerder de vinger op enkele schurende plekken legde, worden die pijnpunten in deze tijd nog gevoeliger.

Femmy Wolthuis: [Écht contact in een digitale wereld.](#) Procesbegeleider Femmy Wolthuis kreeg de vraag hoe je écht contact kan maken in tijden van afstandsonderwijs. Ze maakte er een heel inzichtelijk filmpje over, waarin ook het advies van haar tienerdochter van pas kwam.

CORONA DOSSIER

Op NIVOZ-platform hetkind vind je [een overzicht van alle artikelen, blogs en podcasts](#) die zijn geschreven en gemaakt in deze periode van afstandsonderwijs.

Vragen en informatie

Heeft u vragen of wilt eens in contact treden met NIVOZ over uw onderwijspraktijk, als individuele leraar, als team of school, dan zijn wij bereikbaar via onze website en mailadressen.

Stichting NIVOZ *sterkt leraren en schoolleiders
bij de uitvoering van hun pedagogische opdracht.*

De Horst 1

3971 KR Driebergen

Email: info@nivoz.nl

Website: www.nivoz.nl